

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea articolului LXIV din Legea nr.296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Guvernului României

2.2. Descrierea situației actuale

Ca o măsură de întărire a disciplinei financiare, având efecte atât în reducerea economiei informale, cât și în planul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului, prin Legea nr.296/2023 privind unele măsuri fiscal bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung au fost aprobate o serie de modificări și completări ale prevederilor Legii nr. 70/2015 pentru întărirea disciplinei financiare privind operațiunile de încasări și plăți în numerar și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată. Astfel, unele din modificări au vizat reducerea plafoanelor de încasări și plăți între persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1) din lege, respectiv operatorii economici, între aceștia și persoanele fizice, precum și a celor dintre persoanele fizice.

Măsura de diminuare a plafoanelor până la care numerarul poate fi utilizat a fost adoptată în contextul necesității de combatere a fenomenului, tot mai acut, de evaziune fiscală, ținând seama, inclusiv, de faptul că în ultimul proces de evaluare MONEYVAL a fost evidențiat faptul că economia României este bazată pe numerar, iar dimensiunea economiei subterane este de aproximativ 30% din PIB, utilizarea numerarului fiind principala metodă de spălare a banilor, la nivel național.

Cu toate acestea, atât reacțiile din spațiul public, cât și cele existente la nivelul societății ca urmare a adoptării acestei măsuri, au determinat concluzia că societatea românească nu este pregătită pentru măsura limitării utilizării numerarului.

Astfel, percepțiile societății au fost diverse, de la teama, eronată, de eliminare a numerarului, la îngrijorarea cu privire la îngreunarea activității zilnice, mai ales în cazul micilor afaceri, respectiv îngreunarea relației cu furnizorii/clientii, precum și cu privire la costurile suplimentare generate de comisioanele și taxele pentru procesarea plăților electronice.

De altfel, și din sondajul efectuat de către Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România privind reducerea plafoanelor pentru plățile cash, în perioada 03-06.11.2023, respondenții au fost în defavoarea măsurilor de reducere a plafoanelor de încasări și plăți în numerar. Astfel, din cei peste 2.500 de antreprenori, la întrebarea dacă

consideră oportună reducerea pragului pentru plățile cash introduse prin Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, 94,1% au răspuns "NU".

2.3. Schimbări preconizate

Având în vedere situația de fapt, potrivit căreia societatea românească nu este pregătită la acest moment pentru limitarea utilizării numerarului, prin prezentul proiect de act normativ se propune modificarea prevederilor punctelor 1 și 2, precum și abrogarea punctelor 4 și 5 ale articolului LXIV din Legea nr.296/2023, menținându-se astfel plafoanele actuale prevăzute în Legea nr. 70/2015, cu excepția celui care privește plățile din avansuri spre decontare. Totodată, rămân nemodificate punctele 3 și 6 ale articolului LXIV din Legea nr.296/2023, astfel cum a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 977 din 27 octombrie 2023.

De asemenea, în concordanță cu prevederile art.58, alin.(2) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative conform cărora în situații temeinic justificate actele normative de importanță și complexitate deosebită pot fi modificate, completate sau, după caz, abrogate de autoritatea emitentă și în perioada cuprinsă între data publicării în Monitorul Oficial al României și data prevăzută pentru intrarea lor în vigoare, cu condiția ca intervențiile propuse să intre în vigoare la aceeași dată cu actul normativ supus evenimentului legislativ, se propune ca prezentul act normativ să intre în vigoare la data de 11 noiembrie 2023 (care este și data intrării în vigoare a art. LXIV din Legea nr.296/2023).

2.4. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mil. lei (RON) -						
Indicatori	Anul 2023	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus:						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus:						
4.3. Impact financiar, plus/minus:						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						
2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații						

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

- 5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
Nu este cazul
- 5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice
Nu este cazul.
- 5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)
- 5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE
Nu este cazul.
- 5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE
Nu este cazul.
- 5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
Nu este cazul.
- 5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
Nu este cazul.
- 5.6. Alte informații
Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

- 6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
Nu este cazul.
- 6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate
Prezentul proiect de act normativ a fost dezbătut în cadrul Comisiei de dialog social constituită la nivelul Ministerului Finanțelor în ședința din data de 08.11.2023
- 6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
Nu este cazul
- 6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
Nu este cazul
- 6.5. Informații privind avizarea de către:
a) Consiliul Legislativ

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1050/2023

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Nu este cazul.

c) Consiliul Economic și Social

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Economic și Social prin avizul nr. 7534/2023

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Prezentul act normativ fost elaborat cu respectarea prevederilor art. 7 alin.(13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, fiind publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor în data de 07.11.2023 și dezbătut în cadrul Comisiei de Dialog Social, constituită la nivelul Ministerului Finanțelor, la care au participat reprezentanți ai organismelor interesate, în data de 08.11.2023

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea articolului LXIV din Legea nr.296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

